

Gun-Britt Kohler/Г.-Б. КОЛЕР
(Oldenburg/г. Ольдэнбург, Універсітэт Карл-фон-Асецкі)

База дадзеных

беларускіх літаратурных часопісаў 1920х – 1930х гадоў

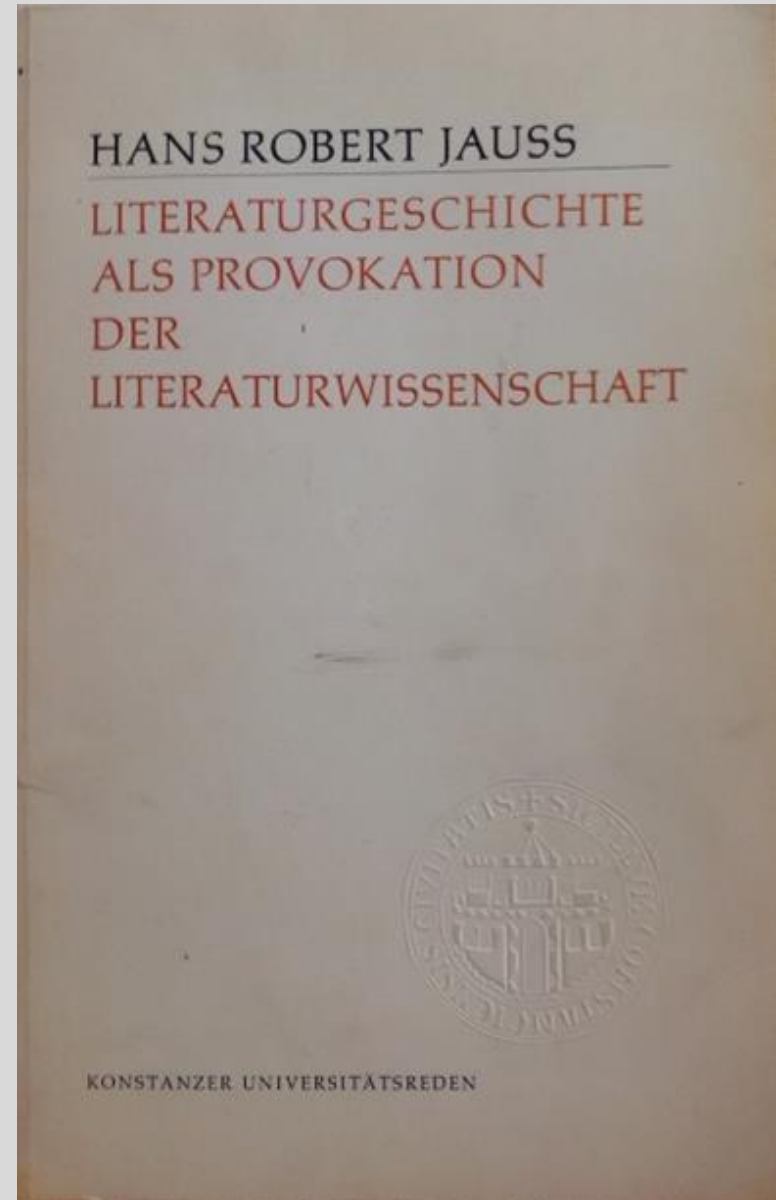
Пытанні і перспектывы ў ракурсе „distant reading“

1. Уводзіны: яшчэ адна „правакацыя“ літаратуразнаўству – *Digital Humanities*
2. База дадзеных беларускіх літаратурных часопісаў: чаму?
3. Падыход да стварэння базы
4. Папярэднія аналізы, вынікі і перспектывы

1. Уводзіны

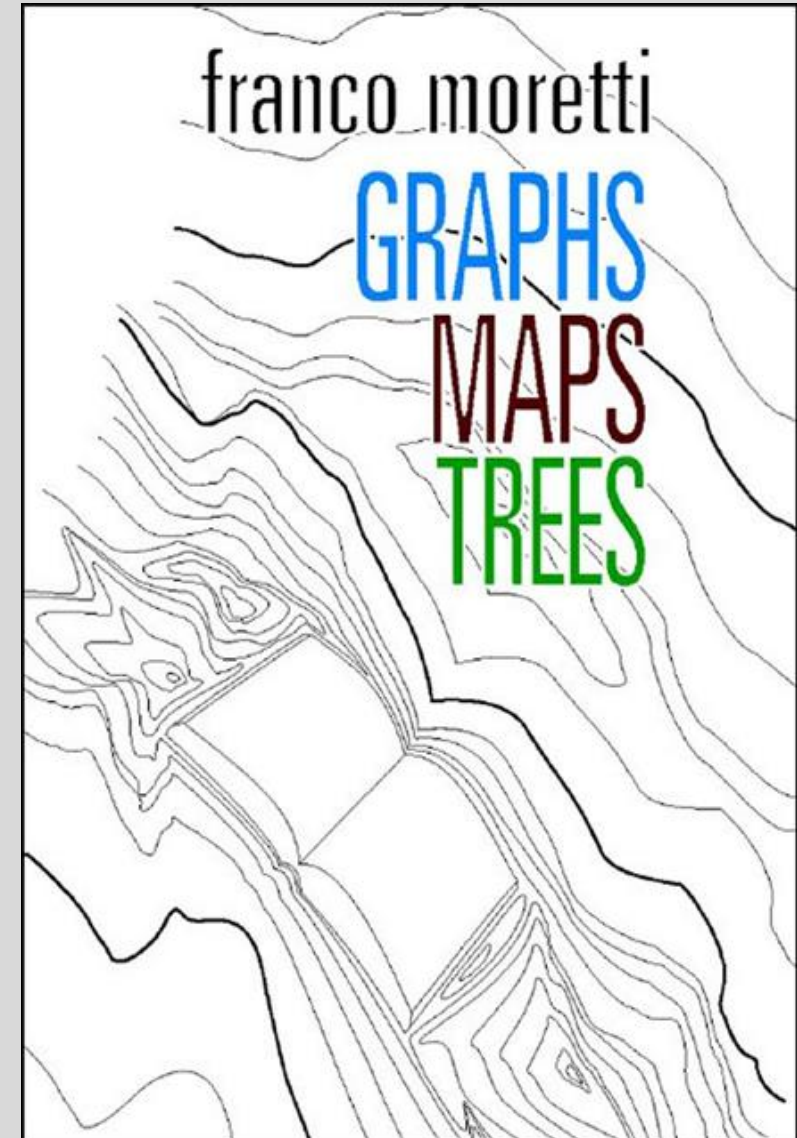
1967

Штуршок для развіцця тэорыі рэцэпцыі

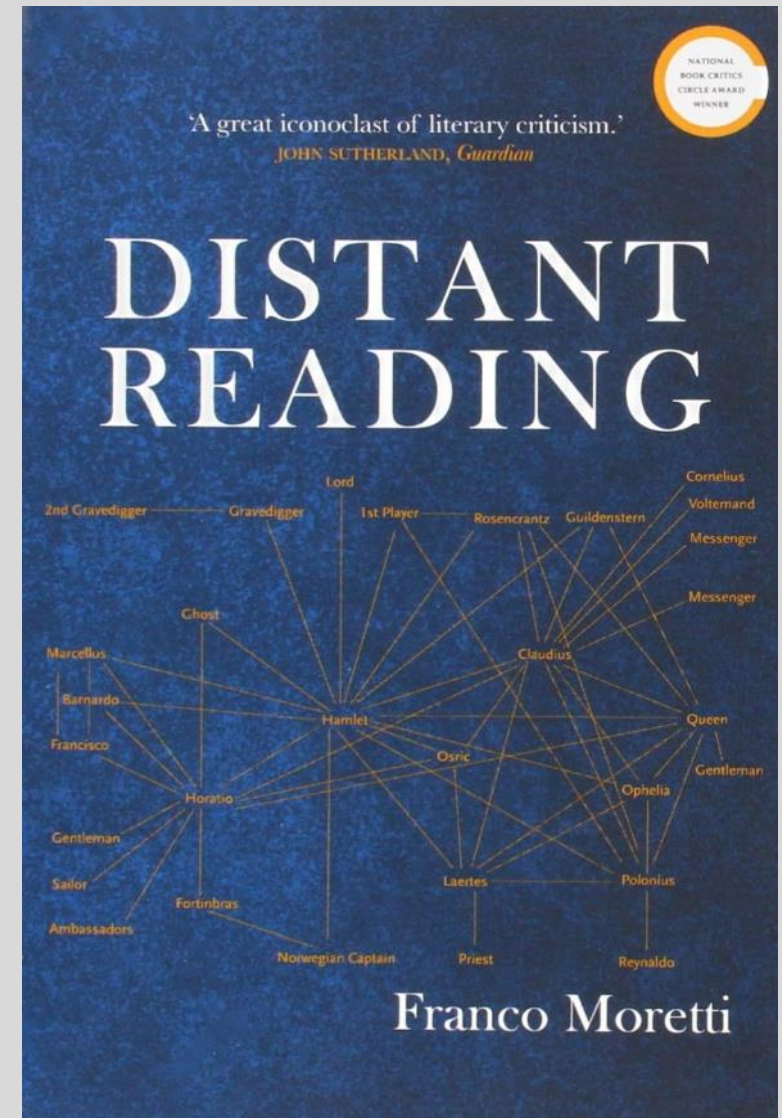
2005

„Franco Moretti argues heretically that literature scholars should stop reading books and start counting, graphing, and mapping them instead. He insists that such a move could bring new luster to a tired field, one that in some respects is among “the most backwards disciplines in the academy.” Literary study, he argues, has been random and unsystematic. For any given period scholars focus on a select group of a mere few hundred texts: the canon. As a result, they have allowed a narrow distorting slice of history to pass for the total picture.“

2013

„... a growing field of unorthodox literary studies “

Digital Humanities

teratur zu den Methoden der Digital Humanities stets bewusst sein sollte, hängt die Einstellung zu methodischen Folgen aus der Anwendung informationstechnischer Werkzeuge ganz besonders davon ab, welche Position Forscher in der Frage haben, was eine **angemessene Beweisführung** in ihrer geisteswissenschaftlichen Disziplin sei. Wird mit Paul Feyerabend überhaupt verneint, dass es so etwas wie eine verbindliche Methode geben könne, so beschränkt sich die Relevanz der Digital Humanities darauf, Werkzeuge für den Umgang mit Dokumenten und Bildern auf rein technischer Ebene bereitzustellen. Wird die Bedeutung der **Hermeneutik**, im Sinne holistischer Durchdringung eines Sachverhaltes durch ein individualistisches Verständnis betont, können die Digital Humanities aber bereits methodisch signifikant werden, weil der Umgang mit digital gespeicherter Information oft leichter nachvollziehbar und für andere dokumentierbar ist, als dies bei der Verwendung persönlicher Notizen der Fall wäre. Bei allen Ansätzen schließlich, bei denen ein ›**Beweis**‹ im Sinne quantitativ/statistischer Argumentation verlangt wird, ist der methodische Schwerpunkt eindeutig.

2. Чаму?

Што мы ведаем пра 1920ыя гады?

- Перыяд росквіту:

Інстытуцыяналізацыя, павелічэнне літаратурнай прадукцыі, раздыферэнцыяцыя жанравай сістэмы, росквіт мастацкай прозы, развіццё прафесійнай літаратурнай крытыкі і літаратуразнаўства

- Перыяд адноснага лібералізму і літаратурных палемік („расколаў“):

Літаратурныя групы і суполкі, літаратурныя часопісы

Што мы ведаем пра літаратурныя часопісы?

- Пераважна даследаванья асобныя аўтары і творы
- Атаясамліванне суполак з часопісамі альбо недакладнае адрозненне
- Адсутнасць сістэматычных прац (апроч сучасных (Гарэцкі; Клейнбарт); жанрава-гістарычных (Наўмовіч 1974, Чыгрын 1985, 1989) і крытыка-гістарычных (Мушынскі 1975); „Узвышша“ – найлепш даследаваная суполка)
- Адсутнасць сістэматычнай інвентарызацыі матэрыялу
- Неалічбаванасць: ускладнены доступ да матэрыялу

ЗНАЯ

СМЕЖАНЬ

№ 1

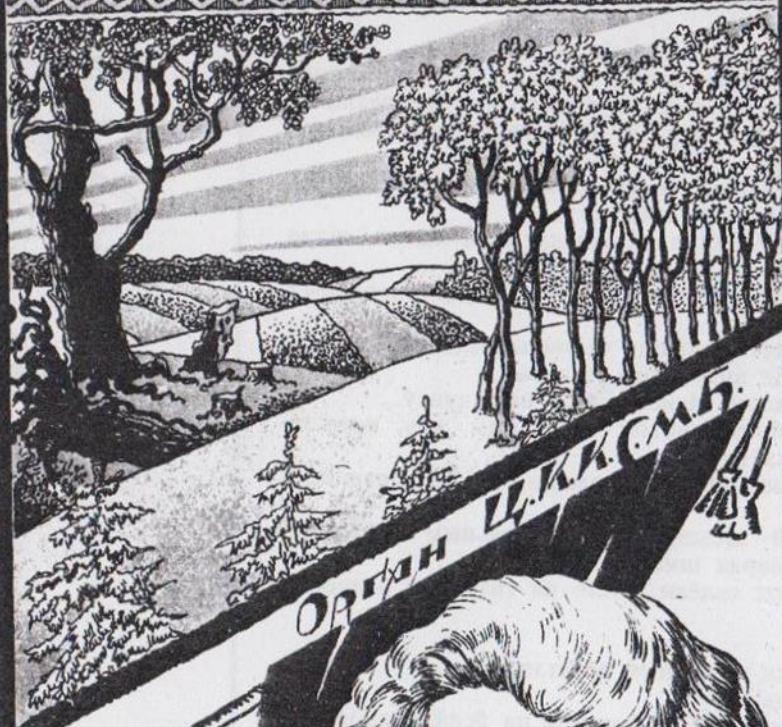
МЕСЕК-1922

437

Пролетары, усіх краёв, Злучайцеся!

МАЛАДІЯК

ОРГАН Ц.К.С.М.Б.

№4

Вывадытва
Зьдзяржэння

Львенец 1924

№ 2

1927

УЗРЬНУША

ЧАСМІСЬ
АПАРАТУРНА
НАСТАЎКА
І КРЫТЫКА

БЕЛАРУСКАЕ АПАРАТУРНА-НАСТАЎКАЕ З'УПТАВАННЕ УЗРЬНУША

База дадзеных – дык чаму?

- Першапачатковая ідэя: Графік („graph“) з рухамі аўтараў паміж часопісамі
- Гіпотэза: Цэнтралізаванае кнігавыданне (БДВ) → літаратурныя часопісы як галоўныя структурыруючыя адзінкі (там, дзе канкрэтнае дзеянне асобнага аўтара і структура сістэмы „сутыкаюцца“)
- Мэта: Больш дакладнае ўяўленне пра профіль часопісаў (наколькі яны „адрозніваюцца“?)

3. Падыход

- **Неабходныя перадумовы**

- Наяўнасць поўных камплектаў перыёдыкі (сканы)
- Праграма тэкставага распазнавання, якая падыходзіць

- **Пры адсутнасці...**

- Сістэматычны збор матэрыялаў
- Адсканаванне (якасць!)
- Перапісванне

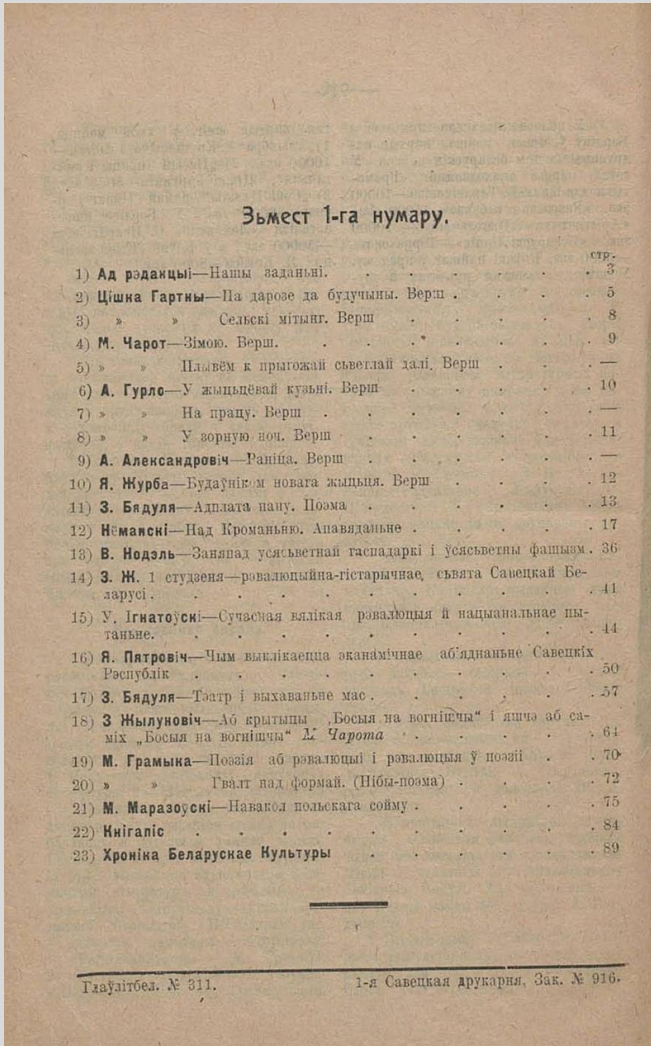

Прымусовае абмежаванне :

Пакуль што: база дадзеных **ЗМЕСТАЎ**
беларускіх літаратурных часопісаў

Адсканаванне, перапісванне, вызначэнне ...

Pol_1922_1.doc
n_1_1922.pdf

Польмя
Беларуская штomesячная часопіс літаратуры, політыкі, культуры, эканомікі й публіцыстыкі
№ 1 (Сьнежань 1922)
Беларускае коопэрацыйна-выдавецкае таварыства "Савецкая Беларусь"
Менск 1922
Глаўлітбел. № 311
1-я Савецкая друкарня. Зак. № 916

Зьмест 1-га нумару.

- 1) Ад рэдакцыі – Нашы заданьні. 3
- 2) Цішка Гартны – Па дарозе да будучыны. Верш. 5
- 3) " " Сельскі мітынг. Верш. 8
- 4) М. Чарот – Зімою. Верш. 9
- 5) " " Пльвём к прыгожай сьветлай далі. Верш. 9
- 6) А. Гурло – У жыцьцёвай кузні. Верш. 10
- 7) " " На працу. Верш. 10
- 8) " " У зорную ноч. Верш. 11
- 9) А. Александровіч – Раніца. Верш. 11
- 10) Я. Журба – Будаўніком новага жыцьця. Верш. 12
- 11) З. Бядуля – Адплата пану. Поэма. 13
- 12) Нёманскі – Над Кроманьню. Апавяданьне. 17
- 13) В. Нодэль – Заняпад усясьветнай гаспадаркі і ўсясьветны фашызм. 36
- 14) З. Ж. 1 студзеня – рэвалюцыйна-гістарычнае сьвята Савецкай Беларусі. 41
- 15) У. Ігнатоўскі – сучасная вялікая рэвалюцыя й нацыянальнае пытаньне. 44
- 16) Я. Пятровіч – Чым выклікаецца эканамічнае аб'яднаньне Савецкіх Рэспублік. 50
- 17) З. Бядуля – Тэатр і выхаваньне мас. 57
- 18) З. Жылуновіч – Аб крытыцы "Босыя на вогнішчы" і яшчэ аб саміх "Босыя на вогнішчы" М. Чарота. 64
- 19) М. Грамыка – Поэзія аб рэвалюцыі і рэвалюцыя ў поэзіі. 70
- 20) " " Гвалт над формай. (Нібы-поэма). 72
- 21) М. Маразоўскі – Навакол польскага сойму. 75
- 22) Кніганіс. 84
- 23) Хроніка беларускае культуры. 89

Pol_1922_1.odt
n_1_1922.pdf

[Польмя.
Беларуская штomesячная часопіс літаратуры, політыкі, культуры, эканомікі й публіцыстыкі
Но 1
Сьнежань 1922
Беларускае коопэрацыйна-выдавецкае таварыства "Савецкая Беларусь"
Менск 1922
Глаўлітбел. Но 311
1-я Савецкая друкарня. З Но 916]

[Зьмест

- Ад рэдакцыі – Нашы заданьні. 3
Цішка Гартны – Па дарозе да будучыны. Верш. 5
Цішка Гартны – Сельскі мітынг. Верш. 8
М. Чарот – Зімою. Верш. 9
М. Чарот – Пльвём к прыгожай сьветлай далі. Верш. 9
А. Гурло – У жыцьцёвай кузні. Верш. 10
А. Гурло – На працу. Верш. 10
А. Гурло – У зорную ноч. Верш. 11
А. Александровіч – Раніца. Верш. 11
Я. Журба – Будаўніком новага жыцьця. Верш. 12
З. Бядуля – Адплата пану. Поэма. 13
Нёманскі – Над Кроманьню. Апавяданьне. 17
В. Нодэль – Заняпад усясьветнай гаспадаркі і ўсясьветны фашызм. 36
З. Ж. 1 студзеня – рэвалюцыйна-гістарычнае сьвята Савецкай Беларусі. 41
У. Ігнатоўскі – Сучасная вялікая рэвалюцыя й нацыянальнае пытаньне. 44
Я. Пятровіч – Чым выклікаецца эканамічнае аб'яднаньне Савецкіх Рэспублік. 50
З. Бядуля – Тэатр і выхаваньне мас. 57
З. Жылуновіч – Аб крытыцы "Босыя на вогнішчы" і яшчэ аб саміх "Босыя на вогнішчы" М. Чарота. 64
М. Грамыка – Поэзія аб рэвалюцыі і рэвалюцыя ў поэзіі. 70
М. Грамыка – Гвалт над формай. (Нібы-поэма). 72
М. Маразоўскі – Навакол польскага сойму. 75
Кніганіс. 84
Хроніка беларускае культуры. 89]

Dateiname
Vorlage
[Metadaten]

Трансфармацыя ў фармат xml (кадзіроўка) ...

```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
<TEI xmlns="http://www.tei-c.org/ns/1.0"
  xmlns:xi="http://www.w3.org/2001/XInclude"
  xml:id="Pol_1922_1">
  <teiHeader>
    <fileDesc>
      <titleStmт>
        <title>BelZSDB: Pol_1922_1</title>
        <!-- principal -->
        <xi:include href="BelZSDB_Meta.xml"
          xpointer="BelZSDB.titleStmт.principal"
          parse="xml"/>
        <!-- respStmт -->
        <xi:include href="BelZSDB_Meta.xml"
          xpointer="BelZSDB.titleStmт.respStmт"
          parse="xml"/>
      </titleStmт>
      <!-- publicationStmт -->
      <xi:include href="BelZSDB_Meta.xml"
        xpointer="BelZSDB.publicationStmт"
        parse="xml"/>
      <sourceDesc>
        <biblStruct>
          <monogr>
            <title type="main" level="j">Польмя</title>
            <title type="sub" level="j">Беларуская штомесячная часопісь літаратуры, політыкі, культуры, эканомікі й публіцыстыкі</title>
            <imprint>
              <date when="1922">1922</date>
              <pubPlace>Менск</pubPlace>
              <publisher>Беларуская коопэрацыйна-выдавецкая таварыства "Савецкая Беларусь"</publisher>
              <note type="ZensurNr">311</note>
              <note type="Auflage"/>
            </imprint>
            <biblScope type="issue">1</biblScope>
          </monogr>
        </biblStruct>
      </sourceDesc>
    </fileDesc>
    <profileDesc>
      <particDesc><!-- Personen: -->
        <xi:include href="BelZSDB_Meta.xml" xpointer="BelZSDB.Personen" parse="xml"/>
        <!-- Organisationen: -->
        <xi:include href="BelZSDB_Meta.xml"
          xpointer="BelZSDB.Organisationen"
          parse="xml"/>
      </particDesc>
      <settingDesc><!-- Orte: -->
```

```

        <xi:include href="BelZSDB_Meta.xml" xpointer="BelZSDB.Orte" parse="xml"/>
      </settingDesc>
    </profileDesc>
    <encodingDesc>
      <classDecl><!-- Taxonomien --><!-- Gattungen: -->
        <xi:include href="BelZSDB_Meta.xml" xpointer="BelZSDB.Tax.Gattung" parse="xml"/>
        <!-- Autoren/Pseudonyme/Ost-West: -->
        <xi:include href="BelZSDB_Meta.xml" xpointer="BelZSDB.Tax.Autor" parse="xml"/>
        <!-- Rubriken: -->
        <xi:include href="BelZSDB_Meta.xml" xpointer="BelZSDB.Tax.Rubrik" parse="xml"/>
        <!-- Themen/Reizwörter: -->
        <xi:include href="BelZSDB_Meta.xml" xpointer="BelZSDB.Tax.Thema" parse="xml"/>
      </classDecl>
    </encodingDesc>
  </teiHeader>
  <text>
    <body>
      <pb facs="n_1_1922.pdf"/>
      <div type="TOC">
        <list> Глядзіце: Нр 3111-я Савецкая друкарня. 3 Нр 916 [Змест<milestone
          unit="Rubrik"/>
          <item xml:id="Pol_1922_1.01">
            <bibl>
              <title>Ад рэдацыі</title> – <title>Нашы заданні</title>. <biblScope type="pp"
                from="3" to="4">3</biblScope>
            </bibl>
          </item>
          <item xml:id="Pol_1922_1.02">
            <bibl>
              <author>Цішка Гарны</author> – <title>Па дарозе да будучыны</title>. <term
                type="Gattung">Верш</term>. <biblScope type="pp" from="5" to="7">5</biblScope>
            </bibl>
          </item>
          <item xml:id="Pol_1922_1.03">
            <bibl>
              <author>Цішка Гарны</author> – <title>Сельскі мітынг</title>. <term
                type="Gattung">Верш</term>. <biblScope type="pp" from="8" to="8">8</biblScope>
            </bibl>
          </item>
          <item xml:id="Pol_1922_1.04">
            <bibl>
              <author>М. Чарот</author> – <title>Зімога</title>. <term
                type="Gattung">Верш</term>. <biblScope type="pp" from="9" to="8">9</biblScope>
            </bibl>
          </item>
          <item xml:id="Pol_1922_1.05">
            <bibl>
              <author>М. Чарот</author> – <title>Плывём к прыгожай светлай далі</title>. <term
                type="Gattung">Верш</term>. <biblScope type="pp" from="9" to="9">9</biblScope>
```

... (прыгожы) выгляд у базе...

Ад рэдакцыі – Нашы заданьні.	3
Цішка Гартны – Па дарозе да будучыны. <i>Верш.</i>	5
Цішка Гартны – Сельскі мітынг. <i>Верш.</i>	8
М. Чарот – Зімою. <i>Верш.</i>	9
М. Чарот – Плывём к прыгожай сьветлай далі. <i>Верш.</i>	9
А. Гурло – У жыцьцёвай кузні. <i>Верш.</i>	10
А. Гурло – На працу. <i>Верш.</i>	10
А. Гурло – У зорную ноч. <i>Верш.</i>	11
А. Александровіч – Раніца. <i>Верш.</i>	11
Я. Журба – Будаўніком новага жыцьця. <i>Верш.</i>	12
З. Бядуля – Адплата пану. <i>Поэма.</i>	13
Нёманскі – Над Кроманьню. <i>Апавяданьне.</i>	17
В. Нодэль – Заняпад усясьветнай гаспадаркі і ўсясьветны фашызм.	36
З. Ж. 1 студзеня – рэвалюцыйна-гістарычнае, сьвята Савецкай Беларусі.	41
У. Ігнатоўскі – Сучасная вялікая рэвалюцыя й нацыянальнае пытаньне.	44
Я. Пятровіч – Чым выклікаецца эканамічнае аб'яднаньне Савецкіх Рэспублік.	50
З. Бядуля – Тэатр і выхаваньне мас.	57
З. Жылуновіч – Аб крытыцы “Босыя на вогнішчы” і яшчэ аб саміх “Босыя на вогнішчы” М. Чарота.	64
М. Грамыка – Поэзія аб рэвалюцыі і рэвалюцыя ў поэзіі.	70
М. Грамыка – Гвалт над формай. <i>(Нібы-поэма).</i>	72
М. Маразоўскі – Навакол польскага сойму.	75
<hr/>	
Кнігапіс.	84
<hr/>	
Хроніка беларускае культуры.	89

... і (працоўны) выгляд у базе...

Pol_1922_1_01		Ад рэдакцыі – Нашы заданьні.	Полымя 1922: 1
Pol_1922_1_02	Цішка Гартны	Па дарозе да будучыны	Полымя 1922: 1
Pol_1922_1_03	Цішка Гартны	Сельскі мітынг	Полымя 1922: 1
Pol_1922_1_04	М. Чарот	Зімою	Полымя 1922: 1
Pol_1922_1_05	М. Чарот	Плывём к прыгожай сьветлай далі	Полымя 1922: 1
Pol_1922_1_06	А. Гурло	У жыцьцёвай кузні	Полымя 1922: 1
Pol_1922_1_07	А. Гурло	На працу	Полымя 1922: 1
Pol_1922_1_08	А. Гурло	У зорную ноч	Полымя 1922: 1
Pol_1922_1_09	А. Александровіч	Раніца	Полымя 1922: 1
Pol_1922_1_10	Я. Журба	Будаўніком новага жыцця	Полымя 1922: 1
Pol_1922_1_11	З. Бядуля	Адплата пану	Полымя 1922: 1
Pol_1922_1_12	Нёманскі	Над Кроманью	Полымя 1922: 1
Pol_1922_1_13	В. Нодэль	Заняпад усясьветнай гаспадаркі і ўсясьветны фашызм	Полымя 1922: 1
Pol_1922_1_14	З. Ж.	1 студзеня – рэвалюцыйна-гістарычнае, сьвята Савецкай Беларусі	Полымя 1922: 1
Pol_1922_1_15	У. Ігнатоўскі	Сучасная вялікая рэвалюцыя й нацыянальнае пытаньне	Полымя 1922: 1
Pol_1922_1_16	Я. Пятровіч	Чым выклікаецца эканамічнае аб'яднаньне Савецкіх Рэспублік	Полымя 1922: 1

Перафармулёўка пытанняў (4 узроўні)

- Аўтар: траекторыі аўтараў, іх іерархізацыя ў (розных) перыядычных выданнях, аўтарскія сеткі і канстэляцыі, залежнасць ад рэдакцыйных калегій
- Іерархізацыя / структура поля: суадносіны і ўзаемнае ўспрыманне часопісаў (хто піша пра каго (рэцэнзіі, хронікі, артыкулы)); рэклама і г.д.
- Жанры: схільнасць да пэўных жанраў, эксперыментатарства, раздыферэнцыяцыя
- Перыядычнае выданне як мастацкі твор: прафесіяналізацыя, паэтыка (ілюстрацыі, шрыфт, рубрыкі, міжнародны і міждысцыплінарны характар, прафесійная крытыка), стратэгіі выжывання

3 чаго складаецца база...

- 4 перыядычныя выданні

- ❖ **Полымя** (*Полымя рэвалюцыі*) (1922-1939)
- ❖ **Маладняк** (1923-1932)
- ❖ **Узвышша** (1927-1931)
- ❖ **Калосьсе** (1935-1939)

Datenbank Belarussischer Literaturzeitschriften

🔔 Prototyp Workshop Mai

Zeitschriften

Калосьсе	20
Маладняк	70
Полымя	72
Узвышша	39

Hinweis

Es handelt sich hierbei um einen Prototyp zur Datenbank.

Auf die (Test-)Daten kann per Browsing-Funktion und über die Suche zugegriffen werden.

Es stehen mehrere Ansichten zur Verfügung:

- [Periodika](#)
- [Texte](#)

Datenbank

Prototyp

- Агульны корпус (1922-1939) – 252 нумары; Пілатаж (1922-1932) – **190 нумароў**
- Агульны аб'ём адзінак – 4556 тэкстаў; Пілатаж – **3462 тэксты**
- Агульны корпус ідэнтыфікаваных аўтараў – 359; Пілатаж – **289 аўтараў**
- Пілатаж – **527 адзінак з неідэнтыфікаванымі аўтарамі** (→ 15% корпусу)
- Пілатаж – **1570 назваў жанру** (→ 45% корпусу)

Korpus (1922 – 1932)

Jahr	Pol	Mal	Kal	Uzv
1922	1			
1923	4	1		
1924	4	3		
1925	8	4		
1926	8	9		
1927	8	9		6
1928	10	12		6
1929	10	10		9
1930	9	9		8
1931	10	11		10
1932	4	6		

База дазваляе ...

- ... пошук часопісаў
- ... пошук аўтараў
- ... пошук тэксту (слоў)
- ... пошук жанраў
- ... вызначэнне колькасці публікацый пэўнага аўтара ў пэўным часопісе ў пэўны перыяд
- ... вызначэнне колькасці пэўнага жанру пэўнага аўтара ў пэўным часопісе ў пэўны перыяд
- ... і г. д.

Ідэнтыфікацыя аўтараў

pers_0152	Кацовіч, Лазар	2	Полымя
pers_0153	Клейнборт, Лев	1	Полымя
pers_0055	Климкович, Михась	7	Полымя
pers_0142	Кляшторны, Тодар	24	Маладняк Полымя Узвышша
pers_0250	Клімовіч, Адольф	3	Калосьсе
pers_0177	Кнорын, Вільгельм	1	Полымя
pers_0093	Кобец, Рыгор	4	Маладняк Полымя
pers_0170	Коваленко, Виктор	4	Маладняк Полымя
pers_0001	Колас, Якуб	76	Калосьсе Маладняк Полымя Узвышша
pers_0047	Крапіва, Кандрат	60	Маладняк Полымя Узвышша
pers_0098	Краўчанка, Усевалад	8	Полымя
pers_0027	Куляшоў, Аркадзь	20	Маладняк Полымя Узвышша
pers_0141	Куніцкі, Сымон	11	Маладняк Полымя Узвышша
pers_0062	Купала, Янка	28	Калосьсе Маладняк Полымя
pers_0251	Курцік, Абрам	5	Маладняк
pers_0024	Кучар, Алесь	17	Маладняк Полымя

Праблема: не-ідэнтыфікаваныя аўтары

Mal_1928_4_10	Тэрэнь Масэнко	Беларусь	Маладняк 1928: 4
Mal_1928_4_11	Ал. Пальчэўскі	На беразе Нёману	Маладняк 1928: 4
Mal_1928_5_04	К. Губарэвіч	*** За вакном завеі...	Маладняк 1928: 5
Mal_1928_5_11	Я. В-к	Кавалак іх жыцьця	Маладняк 1928: 5
Mal_1928_5_14	А. Селіваноўскі	На подступах да гегэмоніі	Маладняк 1928: 5
Mal_1928_5_15	Бр. Пракунас	Літоўская літаратура.	Маладняк 1928: 5
Mal_1928_6_05	С. Шушкевіч	Песьні аб пярэ	Маладняк 1928: 6
Mal_1928_6_06	К. Губарэвіч	Болесь	Маладняк 1928: 6
Mal_1928_6_14	Пранскус	Літоўская літаратура.	Маладняк 1928: 6
Mal_1928_7_03	П. Росіч	Радасьць за ісьціну	Маладняк 1928: 7
Mal_1928_7_07	С. Хурсік	Пільнікі	Маладняк 1928: 7
Mal_1928_7_11	А. Стаход	Да восьмай гадавіны сьмерці А. Гаруна	Маладняк 1928: 7
Mal_1928_8_01	Тэрэнь Масэнка	Сьмерць паліткама	Маладняк 1928: 8
Mal_1928_8_04	С. Хурсік	Пільнікі	Маладняк 1928: 8
Mal_1928_8_12	С. Замбржыцкі	“На прасторах жыцьця” Тараса Гушчы (Я. Коласа)	Маладняк 1928: 8
Mal_1928_9_07	В. Тараўскі	Сон	Маладняк 1928: 9

Прыклад – Цішка Гартны

- Мета-дадзеныя
- Спіс варыянтаў
- Спіс тэкстаў

Гартны, Цішка pers_0037

Metadaten Texte **Namensvarianten**

Namensvarianten

Namensvariante	Zeitschriften (Anzahl)
	Полымя (3)
З. Жылуновіч	Маладняк (1)
Гартны	Полымя (1)
Гартны Цышка	Полымя (1)
Гартны Цішка	Полымя (1)
Ж. З. Х	Полымя (1)
Ж. Х. З	Полымя (1)
Ж.З.Х	Полымя (1)
Ж.Х.З.	Полымя (2)
З. Ж	Полымя (1)

Datenbank Belarussischer Literaturzeitschriften Periodika Texte Autoren Gattungen Suche

Гартны, Цішка pers_0037

Metadaten **Texte** Namensvarianten

Metadaten

id: pers_0037
 Vorname: Цішка
 Nachname: Гартны
 Lebensdaten: 1887-1937
 GND: 118979191
 Wikipedia: https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%96%D0%B8%D0%BB%D1%83%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%87_%D0%94%D0%BC%D0%B8%D1%82%D1%80%D0%B8%D0%B9_%D0%A4%D1%91%D0%B4%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%87
 Anzahl Texte: 95
 Publiziert in: Маладняк (12)
 Полымя (82)

Гартны, Цішка pers_0037

Metadaten **Texte** Namensvarianten

Texte

Titel	In	Seitenangabe	Seitenumfang	Gattungsstring
Нацыянал-дэмакраты за „працай“	Маладняк 1930: 12 206	133 – 148	16	
Па дарозе да будучыны	Полымя 1922: 1	5 – 7	3	Верш
Сельскі мітынг	Полымя 1922: 1	8 – 8	1	Верш
1 студзеня – рэвалюцыйна-гістарычнае, сьвята Савецкай Беларусі	Полымя 1922: 1	41 – 43	3	
Аб крытыцы “Босыя на вогнішчы” і яшчэ аб саміх “Босыя на вогнішчы” М. Чарота	Полымя 1922: 1	64 – 69	6	
Яна ідзе	Маладняк 1923: 1	12 – 13	2	верш
На руінах	Полымя 1923: 2	6 – 28	23	Апавяданьне
З цыкля «Сучасны Берлін»	Полымя 1923: 2	58 – NaN		Верш
Беларускі Парнас у новай вопратцы (Абегла-крытычны нарыс)	Полымя 1923: 2	68 – 85	18	
Беларускі народ	Полымя 1923: 3-4	5 – 6	2	Верш

Беларускі народ	Польмя 1923: 3-4	5 – 6	2	Верш
Я йду да ўсходу	Польмя 1923: 3-4	7 – 7	1	Верш
Трэскі на хвалях	Польмя 1923: 3-4	21 – 56	36	Апавяданьне
Два бакі беларускага руху	Польмя 1923: 3-4	69 – 74	6	
Хто мы?	Польмя 1923: 5-6	3 – 3	1	Верш
Будаваньне	Польмя 1923: 5-6	4 – 4	1	Верш
Пакуль жыў – для мяне	Польмя 1923: 5-6	5 – 5	1	Верш
"Больш за ўсіх"	Польмя 1923: 5-6	29 – 52	24	Апавяданьне
Пара пісаць гісторыю рэвалюцыі	Польмя 1923: 5-6	89 – 91	3	
Уступамі да Акцябра	Польмя 1923: 5-6	141 – 149	9	
Праца	Польмя 1923: 7-8	30 – 33	4	Вершы
Уступамі да Акцябра	Польмя 1923: 7-8	86 – 91	6	
Эпізод з жыцця беларускай часопісі	Польмя 1923: 7-8	111 – 117	7	
Вясковец рабфакавец	Маладняк 1924: 5	16 – NaN		
Вечнае	Польмя 1924: 1	73 – 73	1	Верш
Сымфонія	Польмя 1924: 1	74 – 73		Верш
За вакном	Польмя 1924: 1	74 – 74	1	Верш
На новым месцы	Польмя 1924: 1	79 – 131	53	Апавяданьне
Ад кастрычніка 1917 г. да лютага 1918 г	Польмя 1924: 1	163 – 173	11	
Горад	Польмя 1924: 2	NaN – NaN		Вершы
Адвячоркам	Польмя 1924: 2	27 – 26		
Ноччу	Польмя 1924: 2	27 – 27	1	
Мая душа	Польмя 1924: 2	28 – 28	1	Верш
Організацыя сіл	Польмя 1924: 2	163 – 179	17	
Прадсьмертны ліст Я. Пуліхава	Польмя 1924: 2	215 – 218	4	
Каля бору сонца ходзіць	Польмя 1924: 3	37 – 38	2	Верш
У надзеях над прасторамі	Польмя 1924: 3	116 – 135	20	
Менскае Таварыства Прыгожых Мастацтваў	Польмя 1924: 3	160 – 166	7	
Чапіла душы	Польмя 1924: 4	3 – 16	14	Апавяданьне
Восеннае	Польмя 1924: 4	52 – 53	2	Верш
Гістарычны момант	Польмя 1924: 4	144 – 158	15	

4. Папярэднія аналізы, вынікі і перспектывы

Прыклад 1: да іерархізацыі аўтараў у перыёдыцы

Пытанні:

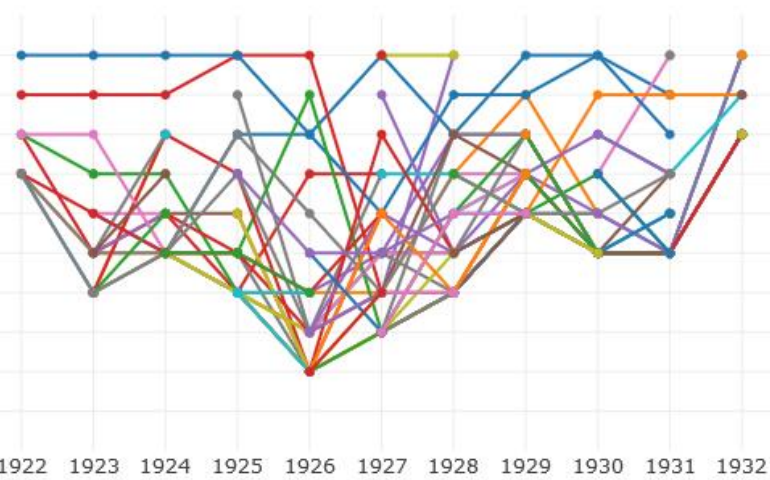
- Як мяняецца іерархізацыя аўтараў у часопісах, якія аўтары з'яўляюцца дамінуючымі ў якім часопісе ў які час ?
- (Як узаемадзейнічаюць іерархізацыі
  - a) паміж рознымі часопісамі
  - b) са знешнімі фактарамі) ?
- Што гэта кажа пра стабільнасць часопісаў ?

Падыход:

- Спроба квантытатыўнага вызначэння іерархізацыі
(← Колькасць публікацый як індыкатар вагі аўтара ў рамках часопіса)

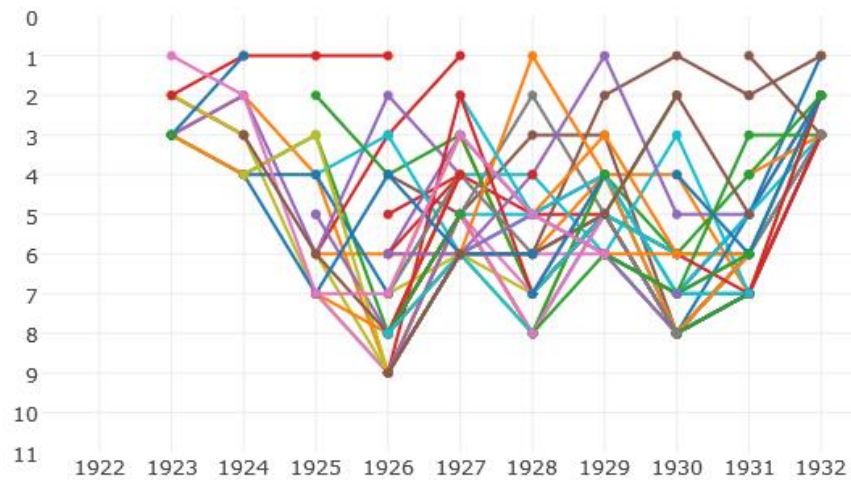
Топ-15

Rankings in Pol (1922-1932)

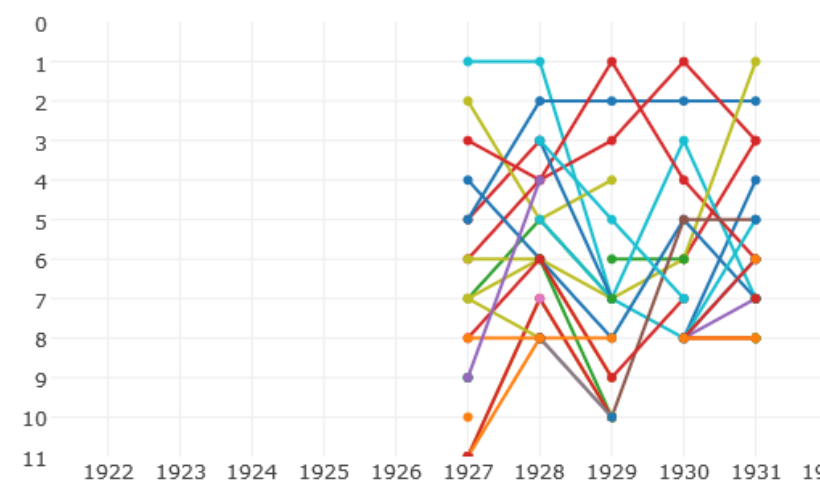
Агульны лік аўтараў = 193
n = 71

Rankings in Mal (1922-1932)

Агульны лік аўтараў = 199
n = 75

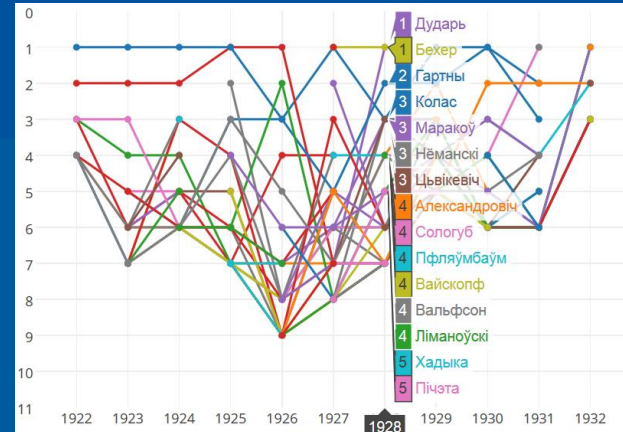
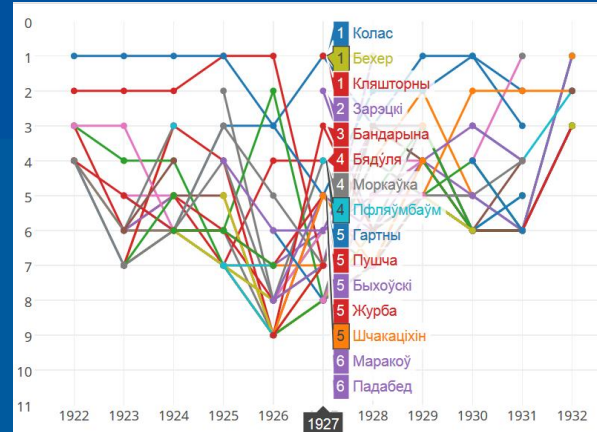
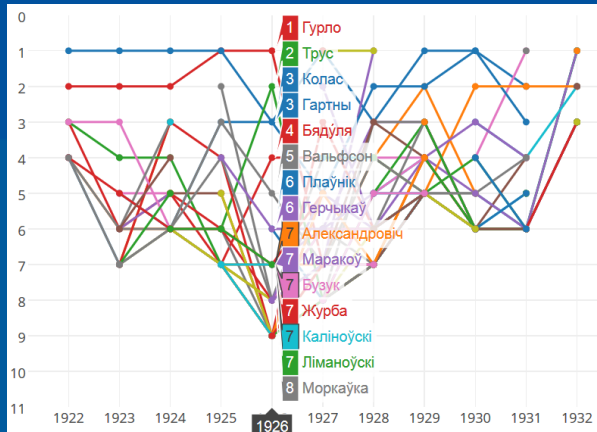
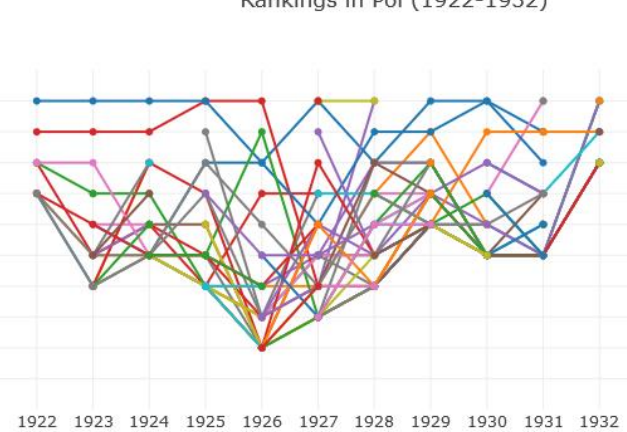
Rankings in Uzv (1922-1932)

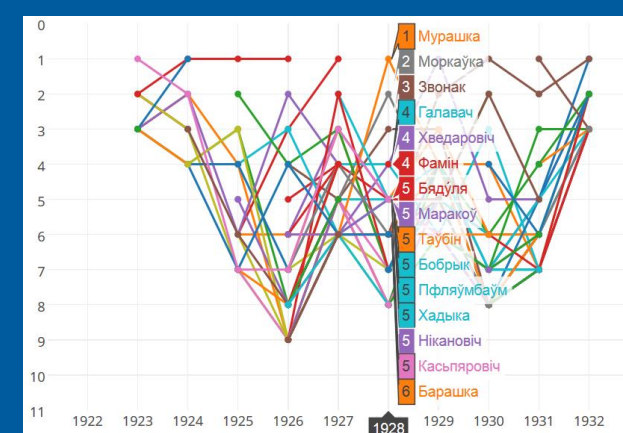
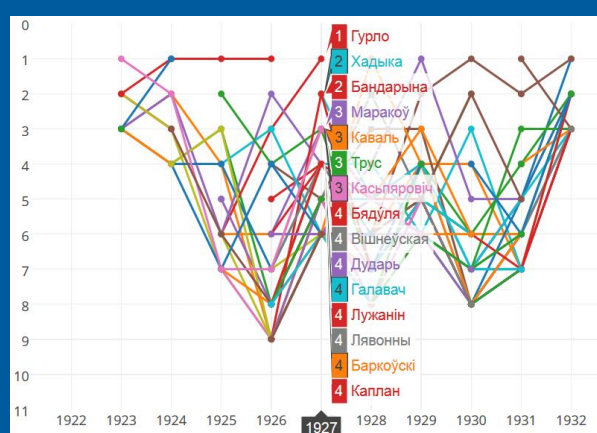
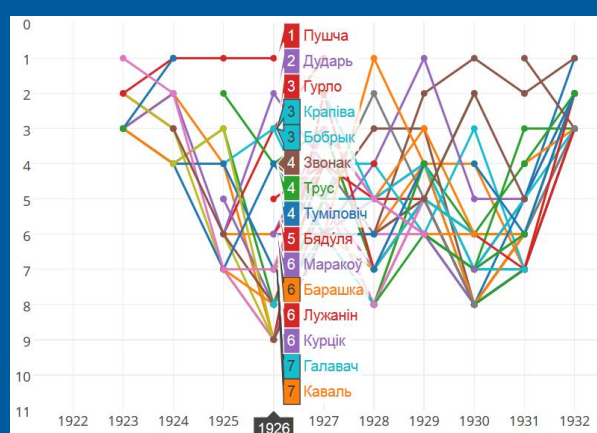
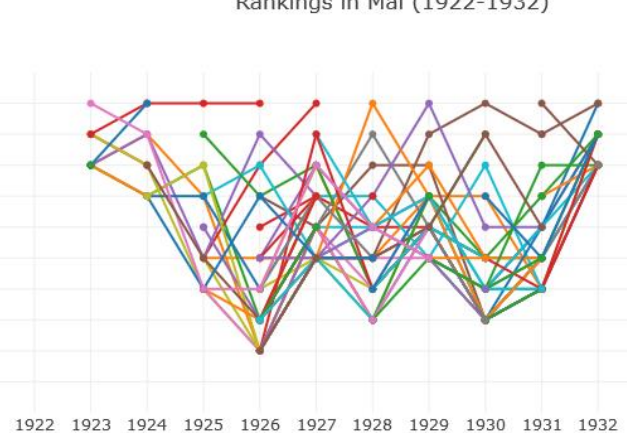
Агульны лік аўтараў = 78
n = 35

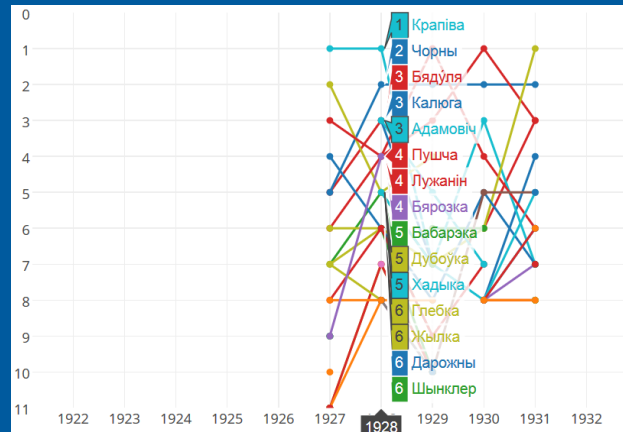
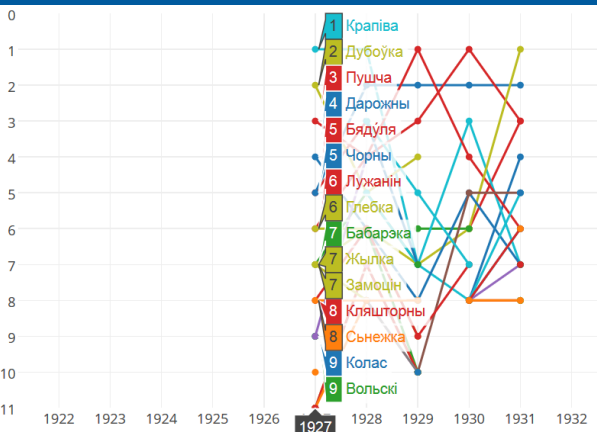
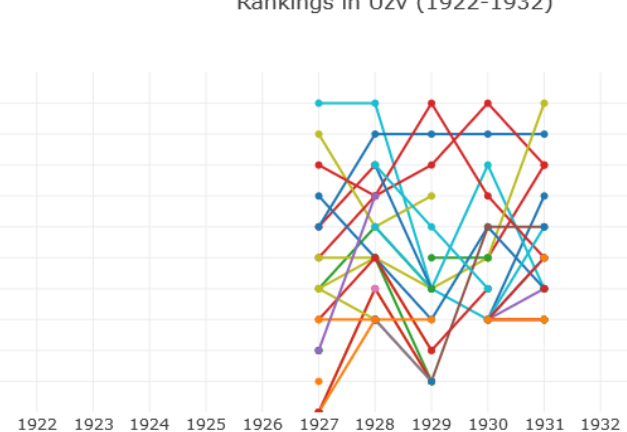
Rankings in Pol (1922-1932)

Rankings in Mal (1922-1932)

Rankings in Uzv (1922-1932)

Прыклад 2: да траекторый аўтараў у перыёдыцы

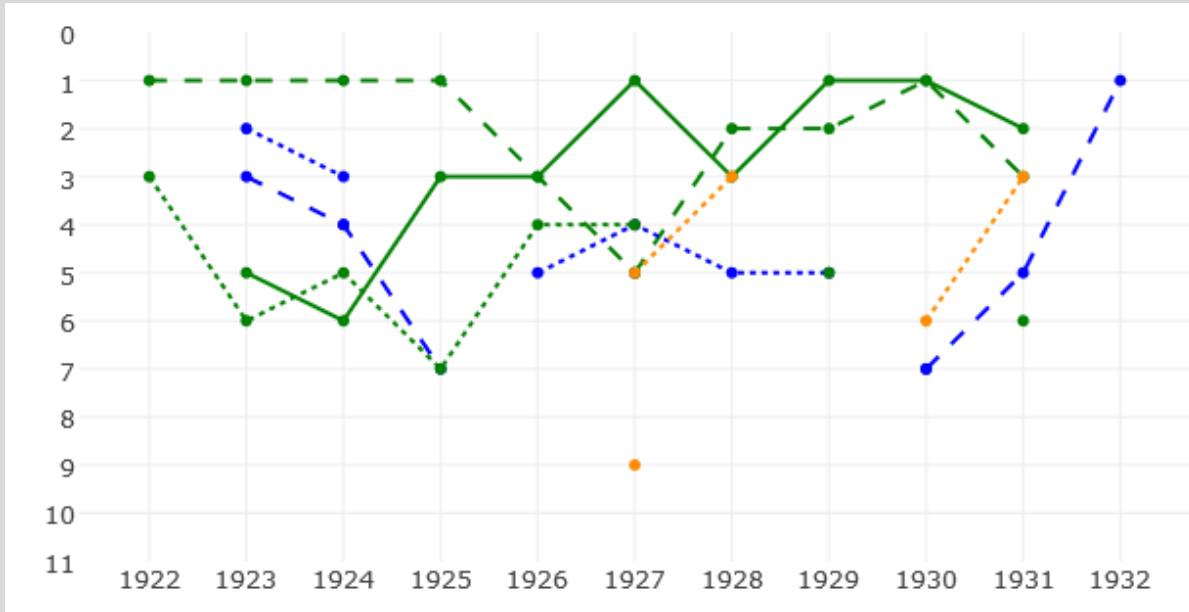
Пытанні:

- Як рухаюцца аўтары паміж часопісамі ?
- У якіх часопісах яны публікуюцца адначасова ?
- Што гэта кажа пра (не-)сумяшчальнасць паміж аўтарамі і часопісамі альбо паміж часопісамі ?
- Што гэта кажа пра стратэгіі аўтараў ?
- Ці магчыма вызначыць ,тыповыя‘ траекторыі пэўных груп аўтараў ?

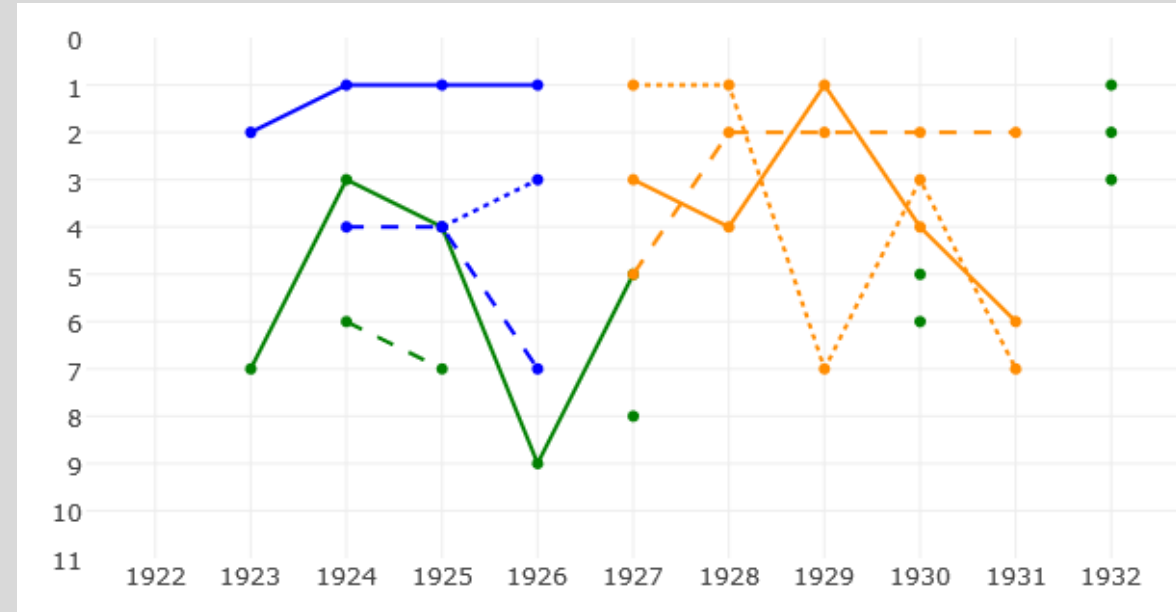
Падыход:

- Спроба квантытатыўнага параўнання
(← Колькасць публікацый / пазіцыя як індыкатар прывязкі аўтара да часопіса)

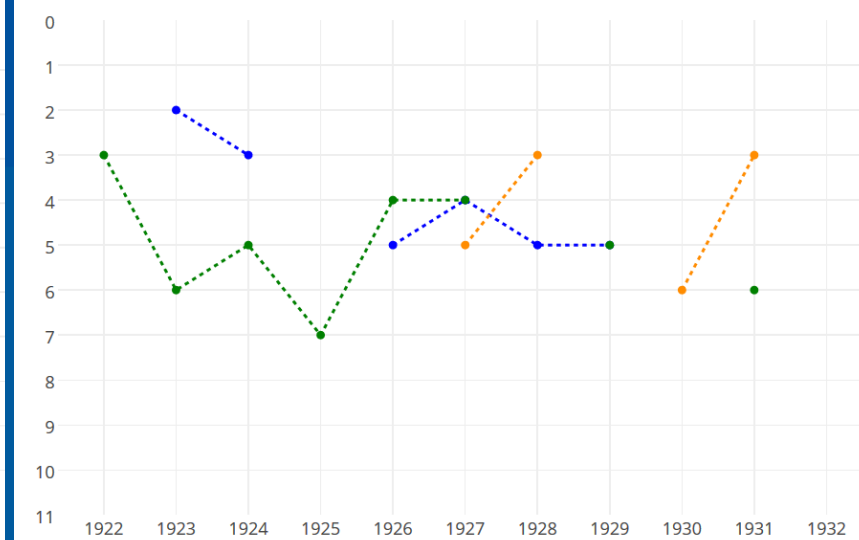
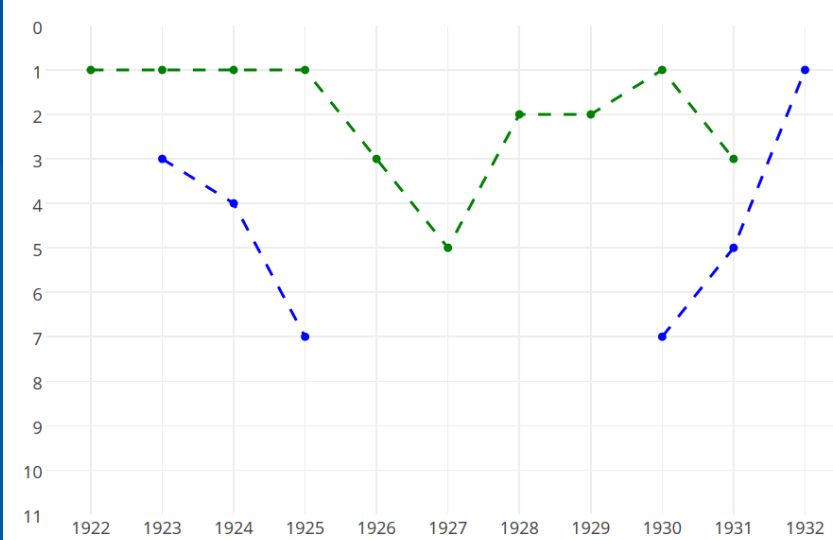
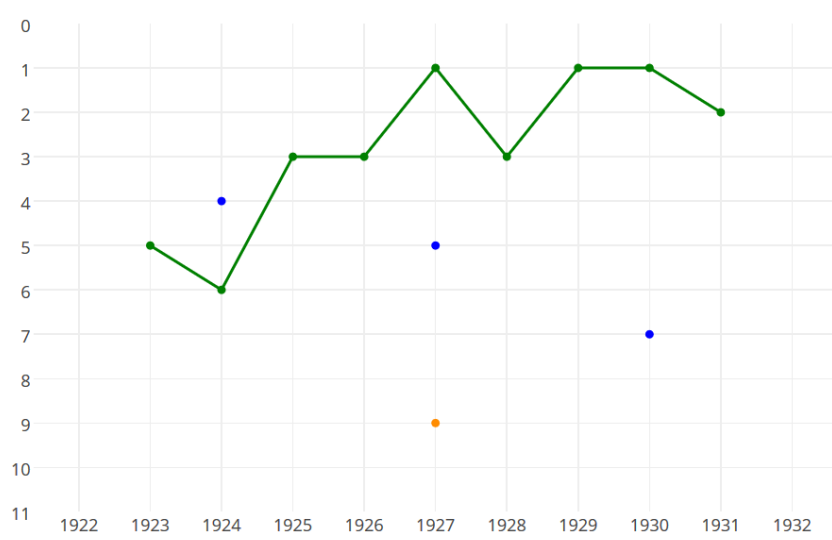
Старэйшае пакаленне vs. Узвышэнцаў

- Колас_ Маладняк
- Колас_ Узвышша
- Колас_ Польша
- Гартны_ Маладняк
- Гартны_ Узвышша
- Гартны_ Польша
- Бядуля_ Маладняк
- Бядуля_ Узвышша
- Бядуля_ Польша

- Пушча_ Маладняк
- Пушча_ Узвышша
- Пушча_ Польша
- Чорны_ Маладняк
- Чорны_ Узвышша
- Чорны_ Польша
- Крапіва_ Маладняк
- Крапіва_ Узвышша
- Крапіва_ Польша

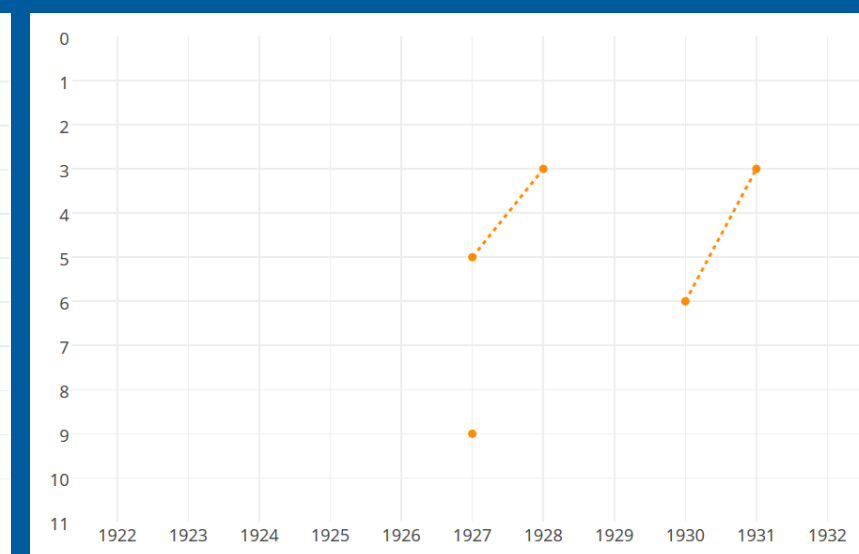
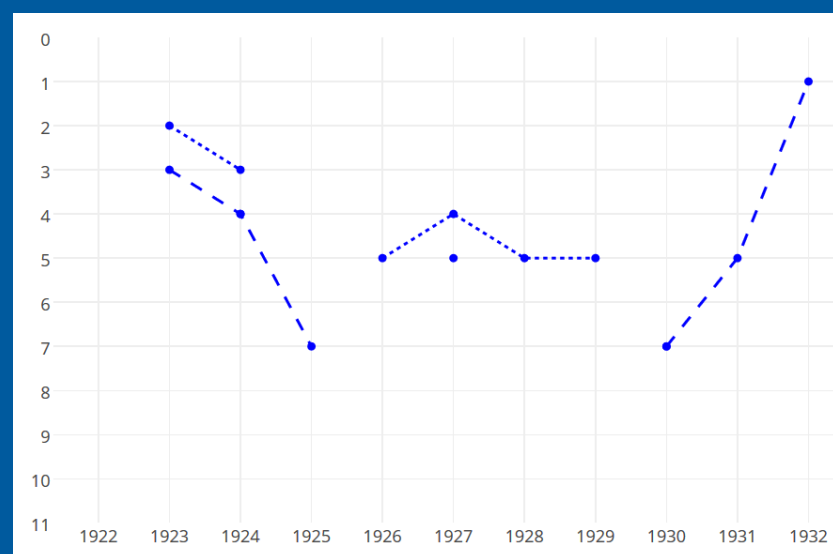
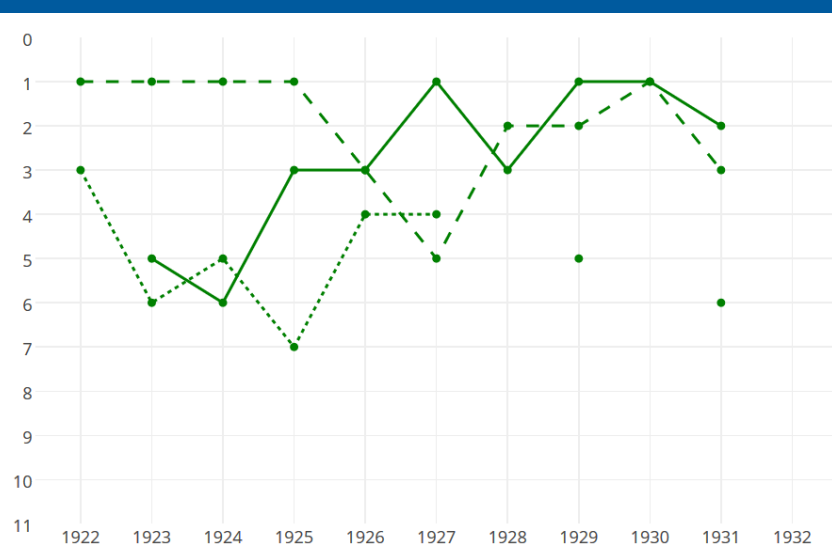

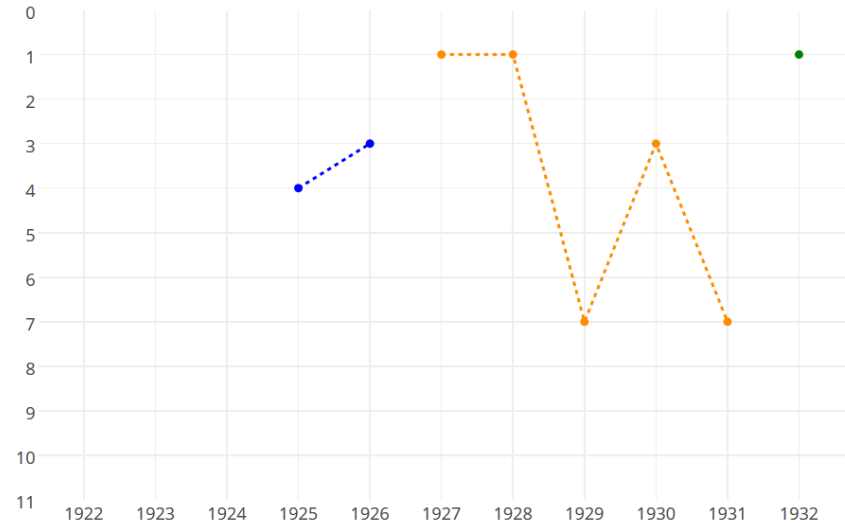
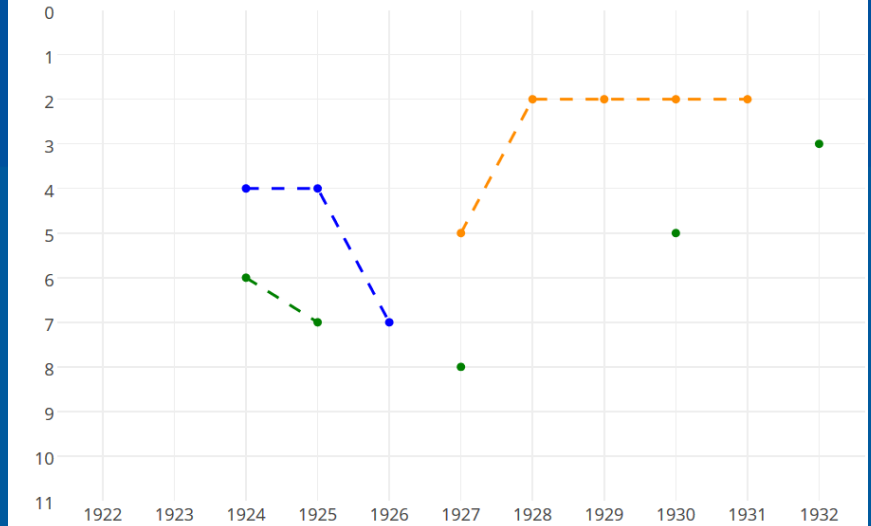
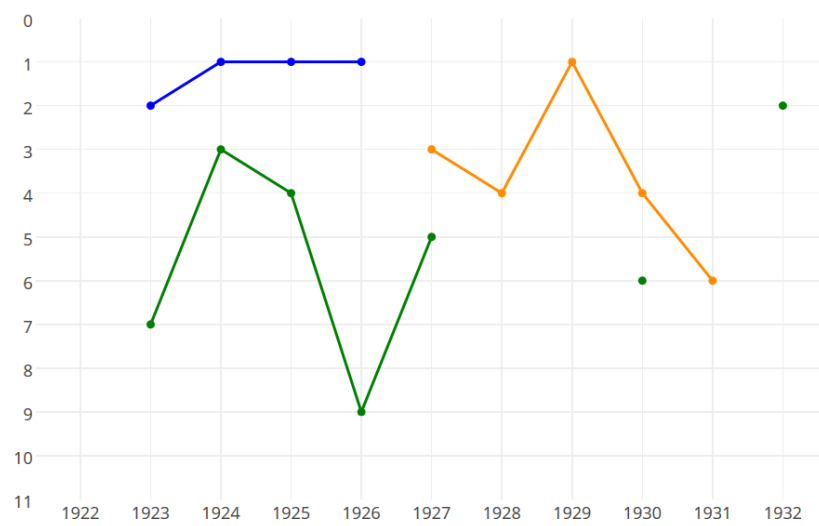
Колас

Гартны

Бядуля

Полымя Маладняк Узвышша

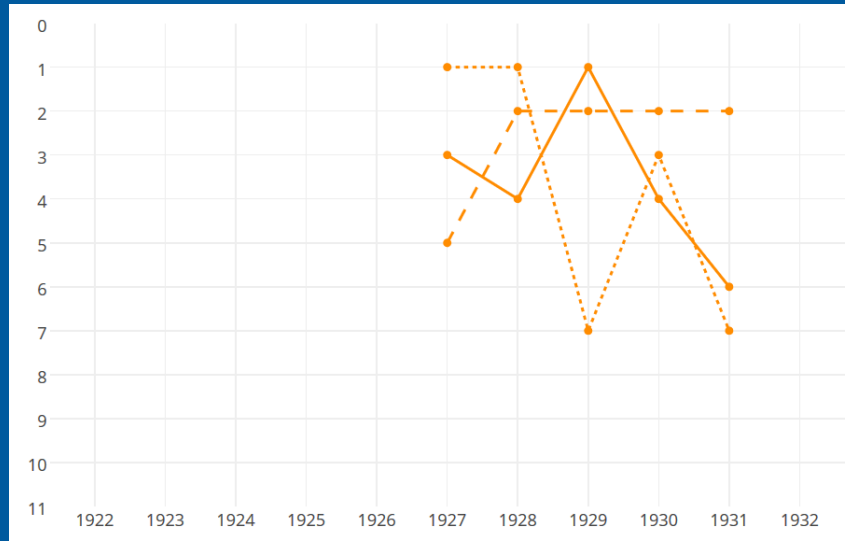
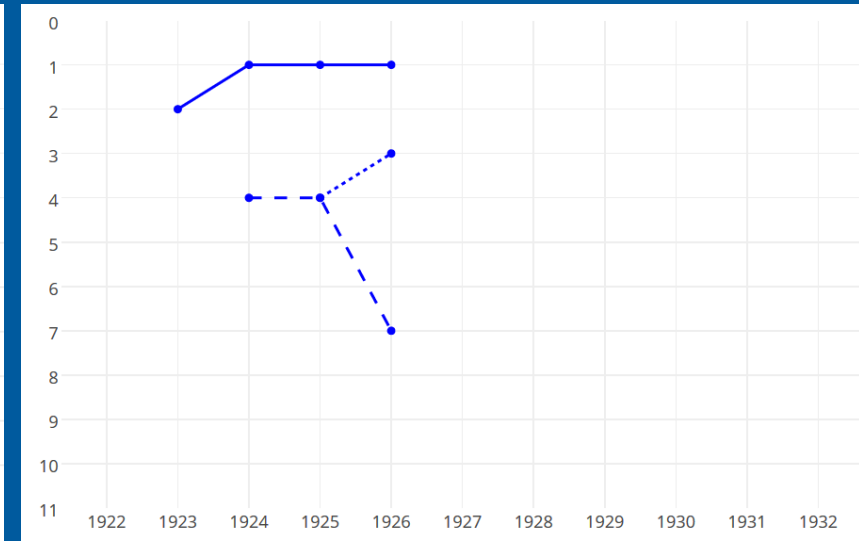
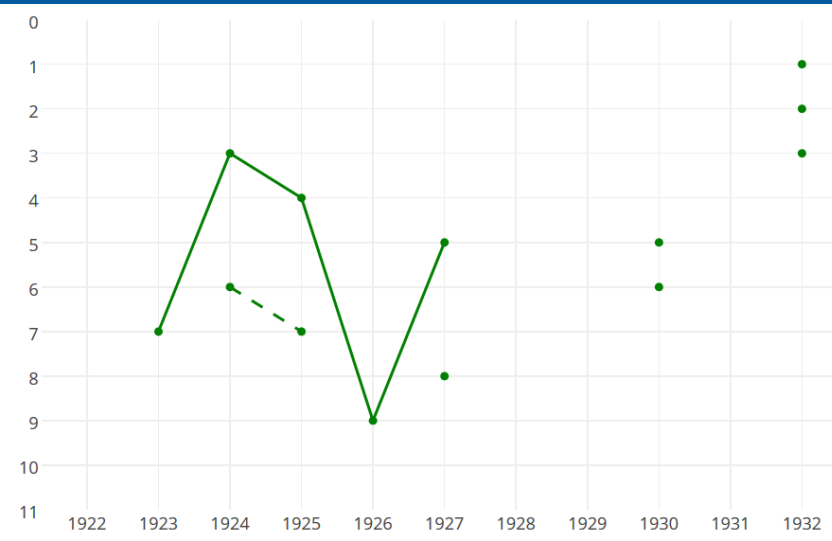

Пушча

Чорны

Крапіва

Полымя   **Маладняк**   **Узвышша**

Высновы і перспектывы

- Погляд „distant reading“ дае новую інфармацыю пра літаратурную сістэму
  - прэкарнасць і „крызіснае становішчэ“ ўсіх трох часопісаў,
  - іх (не-)сумяшчальнасць
  - тыпалогія аўтарскіх траекторый / стратэгіі
- База дадзеных мае практычную карысць (пошук у вялікай масай тэкстаў)
- На тэарэтычным узроўні: уклад у т. зв. „periodical studies“
- Перспектывы далейшага развіцця ўшыр і ўглыб
  - Напр. даследаванне развіцця жанравай сістэмы
  - Сеткавыя аналізы (напр. рэцэнзій (кнігаспісаў) і хронік)
  - Дапаўненне базы іншымі перыядычнымі выданнямі
  - Алічбаванне часопісаў цалкам („digital edition“)

Нельга без агаворак...

- Квантытатыўныя метады не могуць цалкам адпавядаць мастацкім творам (напр. праблема „мерыць“ пазіцыю аўтара ў іерархіі лічбамі; праблема жанраў);
- дарагі і працяглы падыход;
- не з’яўляецца самамэтай, карысць залежыць ад пытанняў, на якія можна адказаць з яго дапамогай;
- не замяняе працу з мастацкімі тэкстамі.

